

[Indenrigsministeren.]

lig begrænsning i det rentetilskud, statskassen kan give. Der står, at tilskud kun kan meddeles kommuner, som ifølge en godkendt byudviklingsplan — det er altså den første begrænsning — forudsættes inden for planens gyldighedsperiode at skulle modtage en væsentlig befolkningstilvækst — det er punkt 2 i begrænsningen — og tilsagnet må angå bestemt angivne arealer — det er punkt 3 — der er egnede til en samlet byggemodning og udstykning. Det er altså ikke sådan, at man fra statens side, som jeg sagde før, blot siger til kommunerne: køb, og hvad I ikke kan få solgt og ikke har råd til at ligge med, betaler vi flot. Der er kriterier for hjælpen, som skal respekteres, og disse kriterier er temmelig stærke.

Det ærede medlem hr. Niels Ravn bifaldt hensigten med lovforslaget: at det skulle give et større udbud af grunde for kommunerne, og det ærede medlem var, som jeg nævnte før, inde på den tankegang, at kommunerne kunne skaffe sig de jorder, de har brug for i det frie marked. Jeg er ikke enig med det ærede medlem, men jeg vil gerne understrege, ærede medlem, at jeg vil tro, at selv om kommunerne får forkøbsret, så vil den almindelige regel i kommunerne blive, at man køber i den frie handel. Jeg tror, at kommunerne har så meget lokal kendskab, at det almindelige vil være, at man fortsætter på den normale måde.

Det ærede medlem var dernæst inde på relationerne mellem forkøbsret og ekspropriation. Jeg vil dog mene, det må være rimeligt, at man skubber forkøbsretten ind. Den er dog mildere, den kommer først ind i billedet, når ejeren af ejendommen har besluttet sig til at afstå denne til en køber, hvorimod man ved ekspropriation griber ind i et bestående forhold, hvor ejeren ikke altid har besluttet sig til at afhænde den bestående ejendom, hvad enten det nu er grund eller hus.

Det ærede medlem var også inde på nogle betragtninger om byernes ret gennem denne forkøbsret til erhvervelse af industri, hoteller og handelsvirksomhed. Det ærede medlem hr. Helge Larsen har gjort et par kommentarer hertil. Jeg vil gerne understrege over for det ærede medlem hr. Niels

Ravn, at det er rigtigt, at kommunerne får forkøbsret inden for byudviklingsområderne generelt, men at denne forkøbsret i de andre dele af landet, hvor der kun er byplaner eller godkendte dispositionsplaner — det vil sige de byer, der har over 1.000 indbyggere — ikke er generel. Der skal kommunerne foretage tinglysning på de ejendomme, de ønsker at erhverve eller have forkøbsret til, således at alle de ejendomme, hvor tinglysningen ikke finder sted, kan handles, uden at man fra kommunernes side kan blande sig i det eller gøre krav på sin forkøbsret. Men inden for de områder, hvor der er byudvikling, var det ærede medlem nervøs for, at kommuner nu — jeg ved ikke, om det skulle være af ondskab eller hvad — skulle opkøbe industri, hoteller og handelsvirksomheder. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem, at det tror jeg ikke kommunerne vil. Hvorfor skulle de det? Kommunerne vil formodentlig kun købe det, de har brug for. Hvorfor skulle kommunerne opkøbe en erhvervsvirksomhed og nedlægge den? Kommunerne har tværtimod interesse i at bevare erhvervsvirksomhederne, og hvis der ligger en erhvervsvirksomhed, som skal overtages af en anden, så kan jeg ikke se, at kommunerne skulle have nogen som helst interesse i at erhverve denne.

Endvidere vil jeg gerne understrege over for det ærede medlem, at det må være sådan og vil blive sådan, at kommunerne, selv om de får en forkøbsret, fortsat er underkastet indenrigsministeriets tilsyn, og at der ved dette tilsyns udøvelse selvfølgelig tages hensyn til de kommunale love, købstadlovgivningen og landkommunallovgivningen, hvor det netop er bestemt, at kommunerne ikke kan købe erhvervsejendomme og handle med dem som enhver anden ejendomshandler; det er klart, at det også må respekteres i relation til denne lov. Når en kommune skal gribe ind og gøre sin forkøbsret gældende, må det være, fordi kommunen af en eller anden grund har brug for en ejendom enten til sanering, til vejgennembyrning eller af en anden grund, som er kommunalt betonet, som ganske klart ligger inden for kriteriet: kommunalpolitiske opgaver; ellers ville kommunen simpelt hen ikke få lov til at foretage denne disposition. Jeg kan godt sige til det ærede medlem, at vi i adskillige tilfælde nægter